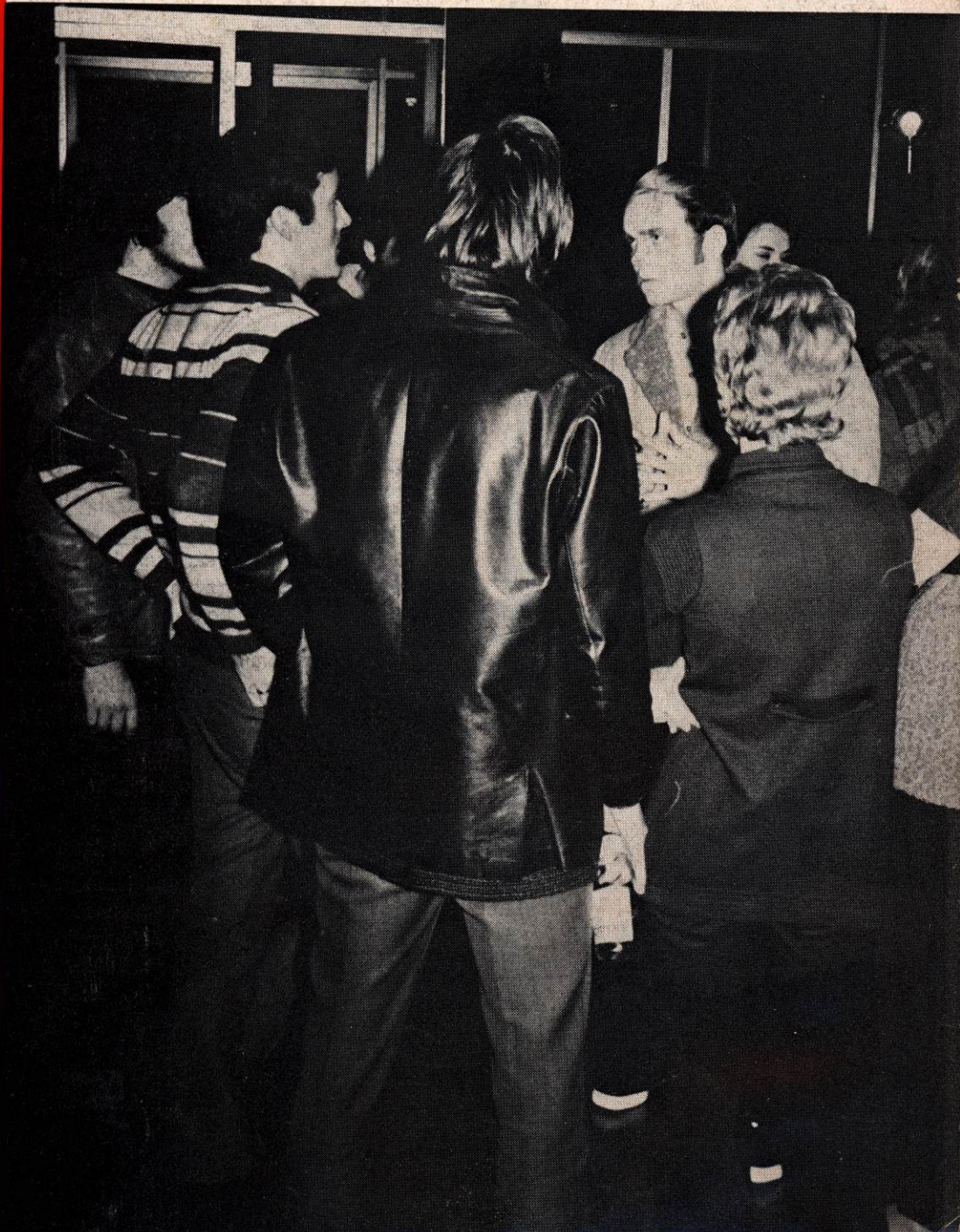

23.04.024

ny verden

TIDSSKRIFT
FOR MORALSK
OPPRUSTNING

NR. **2** 1972

I redaksjonen:
Einar Engebretsen, redaktør
Anders Eskeland, red.sekr.
Jens J. Wilhelmsen
Leif Hovelsen
Eva Riise Hanssen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Finn Harald Wetterfors
DANSK REDAKSJON:
Keld Jørgensen
Hans Wenck

ABONNEMENTSPRIS for et år
(12 numre):

Norge n. kr. 30,-
Danmark d. kr. 32,-
Sverige sv.kr. 20,-
Finland mk. 17,-
Løssalg i Norge: kr.2,50

NORGE:

Sophus Lies gate 5, Oslo 2
Postboks 1243, Vika, Oslo 1
Postgiro 12 579 - Tlf. 56 34 14

DANMARK:

Ole Olsens Alle 8
2900 Hellerup
Postgiro 18 51 51 Tlf. HE 6327

SVERIGE:

Sveavägen 34, 6., 11134 Stockholm
Postgiro 70 61 90 - Tlf. 10 34 56

FINLAND:

Postgiro 11 20 95, Helsingfors

Utgiver: MORALSK OPPRUSTNING

© NY VERDEN

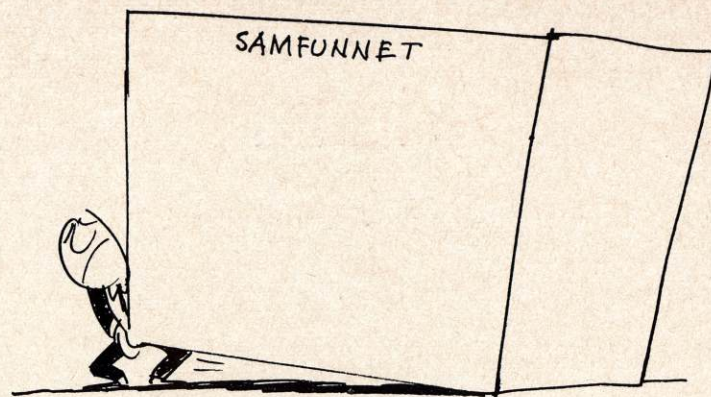
Tidsskrift for Moralsk Opprustning

Trykk: Br. Tengs, Oslo

Papir: 100 g Norprint fra Saugbrugs
foreningen

Forsiden:

Diskusjonen fortsatte til langt på
kveld etter en forestilling av Peter
Howards skuespill «Stigen» ved Eik
Lærerskole (Se s. 9).

Tilpasse seg eller forandre samfunnet

Skal man «lettvint tilpasse seg det moderne 'alt-er-tillatt'-samfunnet, bør man ikke bygge sitt liv på absolutte normer.»

Dette er et tema som **London Times** berører i sin store halvsides artikkel om MRA i januar. **Verdens Gang** gjengir deler av **Times**-artikkelen slik: «Selv nekter de (MRA-tilhengerne) at bevegelsen er direkte anti noe som helst, hverken anti-kommunistisk eller anti-kapitalistisk. Men de innrømmer også at deres fire absolutter: absolutt renhet, absolutt ærlighet, absolutt uselvishet og absolutt kjærlighet neppe hjelper deres tilhengere til å innpasse seg i dagens 'alt-er-tillatt'-samfunn.»

London Times og **Verdens Gang** har understreket et vesentlig punkt. Vi ønsker ikke å tilpasse oss samfunnet. Vi ønsker å forandre det — tilpasse samfunnet Guds sannheter og moralske lover. Om denne oppgaven er populær eller upopulær er av helt underordnet betydning så lenge den er nødvendig.

En «Kristendom» hvis moralske normer reduseres mer og mer for å «vinne» flere og fler, inntil man appellerer til alle på grunnlag av svært lite — et slikt kosthold resulterer i åndelig skjærbuk, man mister tennene.

Det har vært mange eksempler på folk som har gitt absolutte normer på båten for å vinne fortere, og som etter en stund har endt opp i en kompromissfylt bekevje, kyniske og ineffektive.

Det er riktig som det står i **Times** — man kan ikke lettvinntilpasse seg «alt-er-tillatt»-samfunnet når man vil holde fast på det absolutte. Samtidig skjer det ting i dag som tyder på at strømmen kan snu. En prest (som holder fast på det absolutte) skrev oss for noen dager siden fra Stockholm: «Jag har inntrykket av att någonting av en strömkantring är på väg. Det börjar bli 'inne' att tala om Jesus och diskutera moraliska aspekter på abort, sexualfilmer osv. Risk föreligger för att vi blir populära — även om den risken inte är omedelbart förestående.»

Et svar til London Times og Verdens Gang

«Verdens Gang» gjenga den 26. januar deler av en misvisende artikkel i «London Times», hvor det hvedes at MRA idag bare er en skygge av seg selv.

Hvis det er en skygge, er det en skygge i vekst. Artikkelen nevner i det hele tatt ikke Asia, hvor tyngdepunktet for MRAs virksomhet i de siste 4—5 årene har ligget. Det sies at den finansielle støtte er sviktende, men nevnes ikke at hovedbygningen for et stort asiatisk trenings- og konferansesentrum med plass til 600 mennesker åpnes i India om noen måneder. Tilhengerne av MRA i Norden har bidradd med over 1 million kroner til dette sentret.

Det nevnes heller ikke at 80 unge europeere nylig kom tilbake etter en to års innsats for MRA i Asia og Australia.

Det er sant når **London Times** skriver at «Sing-Out»-bevegelsen (eller «Up with People», som den nå heter) har satt MRA tilbake, spesielt i Amerika. «Up with People» vokste ut av MRA, men begynte snart å legge mindre vekt på det kristne grunnlag. I dag kaller de seg selv en utdannelsesinstitusjon.

I artikkelen heter det også at antallet offentlige erklæringer fra MRA eller deltakere i massemøter er gått ned. Men er dette en riktig målestokk for en bevegelses slagkraft? Ikke minst de siste 5 årene har vist hvordan forpliktete minoriteter kan gi retning til et samfunn. Det er forøvrig et faktum at ca. 1.1 millioner mennesker har besøkt MRAs faste teater i London det siste ti-året, og at 15.000 mennesker har tatt del i MRAs verdenskonferansesenter i Caux i Sveits i løpet av 1969, 1970 og 1971.

I artikkelen hevdes det videre at mangelen på en internasjonal selvskreven leder er blitt et alvorlig handicap for MRA. Frank Buchman og Peter Howard, de to tidligere ledere, døde i 1961 og 1965. Begge menns mål var å trene andre til å samarbeide uavhengig av en hierarkisk orden, og på tvers av landegrensene. Etter å ha arbeidet med MRA i 25 år, har jeg inntrykk av at dette er lyktes. Idag står afrikanere og asiater, som f. eks. Mahatma Gandhis sønnesønn, Rajmohan Gandhi, fullt ansvarlig for MRAs arbeid på like linje med representanter for Amerika og Europa.

J. J. W.

Forholdet Østerrike - Italia

«Overveldende mottagelse for Jonas» var overskriften til en artikkel i Wien-avisen *Die Presse*, om den østerrikske president Jonas' offisielle besøk i Roma nylig — det første offisielle besøk av en østerriksk president i Italia. Italias president beskrev denne begivenhet som en del av en utvikling som «vi håper skal bebude et nytt Europa av forsonede og enige land».

To folk midt i Europa har gått inn for å gjøre slutt på den splid som hadde skilt dem ad i århundreder. For fire år siden eksploderte bomber og folk mistet livet i Sør-Tyrol i Nord-Italia. Da betraktet den tysktalende minoriteten og italienerne hverandre med hat og mistro. Forbindelsene mellom Italia og Østerrike nådde frysepunktet.

Idag er atmosfæren i Sør-Tyrol fullstendig annerledes. Provinsen Bolzano er på vei til å få større selvstyre. Dette er resultatet av en håndfull politikeres og diplomaters anstrengelser i Italia og Østerrike. Noen av dem lærte av Moralsk Opprustning å lytte til Gud, å bli ærlige med hverandre og be om tilgivelse for feilgrep og mistro. Slik bygde de broer mellom seg og sine kolleger, og sine motstandere.

Milano-avisen *Il Giorno* skrev tidligere i år i sin kommentar til det besøk rivaliserende politiske ledere foretok i Caux, Moralsk Opprustnings konferansesenter i Sveits: «Fra disse møter er det kommet en ny ånd som har muliggjort en effektiv løsning av problemene i Sør-Tyrol.»

Er ikke dette en brukbar løsning på konfliktene i Nord-Irland, Midt-Østen og mange andre kritiske situasjoner rundt om i verden?

Den kjente østerrikske avisen *Der Kurier* skrev i en leder etter president Jonas tilbakekomst til Wien: «Dette nye forhold mellom Østerrike og Italia kunne bli et mønster for hvordan problemene kan løses mellom nasjoner som burde være venner.»

Heini Karrer.

Heath trekker paralleller

«Det irske spørsmål er meget sørgelig», sa statsminister Heath i BBC-programmet 'Panorama' i slutten av januar. «Men andre land har hatt sine problemer, f. eks. Italia i sitt forhold til Østerrike i Sør-Tyrol — og det er løst. Vårt problem er det vanskeligste av alle, men jeg ser et håp.»

Lektor Heinz Krieg fra Berlin.

En lektor fra Berlin

Intervjues av Jens Jonathan Wilhelmsen

Heinz Krieg har bare en brukbar arm. Den andre fikk han skutt i stykker i slaget om Stalingrad. I krigens siste dager bestemte han seg for å dø på barrikadene under oppstanden i Prag. «La være det tullet, det er bruk for deg enda,» sa en venn.

Siden har det vært bruk for Krieg på mange måter. I dag er han lektor ved et gymnas i sin fødeby Berlin, medlem av sosialdemokratiske læreres arbeidskrets, og av en komité som utreder spørsmålet om elevenes medbestemmelsesrett for Berlins undervisningsminister. Han er gift og har fem barn.

— *Hva skjedde etter krigen?*

I 1945 brøt en verden sammen for meg. Jeg var 12 år da Hitler kom til makten, og trodde blindt like til slutten. Vi var overbevist om at det var menneskene rundt Hitler som hadde skylden hvis noe gikk galt. «Hvis Hitler visste om dette, . . .» var omkvedet ute ved fronten.

Etter krigen søkte jeg et nytt grunnlag å bygge på. Jeg gikk på alle de politiske partienes møter, på de forskjellige konfesjoners gudstjenester og diskuterte lidenskapelig. Jeg var med på å grunnlegge Freie Deutsche Jugend (den kommunistiske ungdomsorganisasjonen) i Vest-Berlin, uten å være klar over at det var en kommunistisk gruppe. På grunnleggingsmøtet advarte jeg de tilstedeværende mot noen gang igjen å følge en fører.

Omtrent samtidig hadde jeg malt noen barneportretter hos en familie som inviterte meg til et møte for Moralsk Opprustning. Der traff jeg mange som hadde gått igjennom like meget som jeg, men som likevel hadde en visjon for fremtiden. Jeg betraktet dette som overfladisk optimisme, men forsøkte likevel å komme til bunns i hva som beveget dem. Jeg fant at det var et personlig forhold til Gud, utvetydige moralnormer og det å søke Gud ledelse hver dag. Under konferansen opplevet jeg selv en uventet befrielse fra mange av mine egne problemer, og besluttet meg til en lidenskapelig innsats for å bygge et Tyskland som verden kunne ha tillit til.

— *Hva betydde dette konkret?*

Bortsett fra mine oppgaver i Berlin var det en opplevelse som betydde meget for meg. I 1949 kom jeg til Caux. Jeg var dengang viseformann for studentene ved kunstakademiet i Berlin. I Caux hørte jeg en ung tsjekkisk jøde tale. Han hadde mistet

hele sin familie og det ene benet gjennom oss tyskere. Han ba oss om tilgivelse for sitt hat. Mens han talte steg alle de redsler jeg selv hadde vært vitne til i Prag opp for mitt indre øye. Når hatet brenner, blir mennesker til dyr. Vi tyskere skjøt ned sivilister. Vi så sårede tyske soldater i gips bli kastet ut av vinduene.

Etter å ha hørt hva tsjekkeren sa, så jeg bare to muligheter: enten å reise min vei, eller be om en samtale med denne mannen. Jeg ble, og ba ham om tilgivelse for mitt dype hat mot tsjekkerne. Siden har han og jeg arbeidet meget sammen, også i Berlin.

— *Det har stått meget i avisene om skarpe motsetninger og tiltakende politisering innen tysk skole, ikke minst i Berlin. Stemmer dette?*

Denne utviklingen tok til for alvor fra ca. 1967. Det frie universitet i Berlin, f. eks., ble etter krigen bygget med amerikanske penger som et alternativ til Humbolt universitet på Unter den Linden i Øst-Berlin. I dag er det frie universitet fullstendig under venstre-radikale krefters kontroll. En rekke av de ledende professorene har forlatt universitetet fordi arbeidsforholdene er for vanskelige.

Selv opplevde jeg noe bortimot en revolusjon på mitt eget gymnas for et par år siden.

Først hadde fem lærere og jeg dannet en arbeidsgruppe som kjempet for demokratisering og bedre samarbeid med foreldrene. Vi ble ansett som radikale, og var ikke populære. En dag sluttet en ny lærer seg til vår krets. Jeg stusset straks over de meninger han kom med, og det viste seg snart at hans mål ikke var demokratisering, men å drive de lærere som ikke delte hans politiske oppfatning bort fra skolen. Jeg sa straks fra at dette kunne jeg ikke være med på.

Imidlertid fulgte andre lærere ham, og de samarbeidet med militante grupper blant elevene. En konflikt mellom en eldre og en yngre lærer ble brukt som påskudd til å gi ut flygeblader, og presse og fjernsyn ble trukket inn. Atmosfæren ble stadig mer spent. En dag da jeg kom opp trappen til tegnesalen løp jeg nesten med hodet inn i slyngen av et rep som noen av elevene hadde sluppet ned fra avsatsen over. Advarselen var ikke til å ta feil av. Da jeg så opp, møtte jeg hatefulle blikk fra elever som stirret ned på meg. Den nye læreren og hans medarbeidere gikk imidlertid for langt, og det endte med at han og 3—4 andre forlot skolen.

Nå befinner vi oss i en noe roligere periode. Men jeg er ikke enig med mange som hevder at ungdommen nok vil slå seg til ro igjen, at det blir bedre bare de får et yrke, osv. Det går i bølger. Utviklingen styres ikke lenger av noen idealistiske studenter, men av yrkesrevolusjonære.

— *Hva er svaret på denne utfordringen?*

Helt siden 50-årene har jeg arbeidet for større medansvar for elevene. Men hvordan er det med lærernes medansvar? Det hjelper ikke å fordømme de unge fordi de kjemper for å forandre forholdene. Det viktige er at vi lærere selv er villige til å forandre oss og positivt bidrar til å forandre samfunnet. Først og fremst må vi lærere ha en større målsetning enn bare å terpe fag.

— *Hvilken målsetning?*

I første paragraf av Vest-Berlins skolelov heter det: «Skolens oppgave må være å danne personligheter som er i stand til fullstendig å forandre den tyske livsform på et demokratisk og fredelig grunnlag, som yder den nasjonalsosialistiske ideologi ubønnhørlig motstand, og som er rotfestet i bevissheten om sin forpliktelse ovefor hele menneskeheten.»

Det er altså ikke lite som kreves av oss lærere. Hvis vi skal greie det, må vi selv konkret realisere disse målene i våre egne liv.

Selv fikk jeg en dag en inspirert tanke: Du er skolens rektor. Jeg fortalte det til min kone, som trodde at min ærgjerrighet hadde tatt fullstendig overhånd. Men det var ansvaret for hele skolen, og ikke stillingen som var ment med denne tanken. Jeg begynte å se på de andre lærerne med nye øyne, besøkte skoler i Vest-Tyskland for å få nye impulser, og merket at jeg fikk en helt annen autoritet i mitt arbeid på skolen. Det betydde også en forsterket innsats for å skape et virkelig samarbeid mellom skole, elever og foreldre.

— *Hvor alvorlig er narkotika-problemet?*

Statistikker viser at annenhver gymnasiast eller student har prøvet hasj. På de siste tre årene har forbruket steget med over 200%. Jeg taler ut fra smertelig erfaring, da min egen datter begynte med narkotika og var borte i 1 1/2 år. Nå har hun tatt en avvenningskur, og skal begynne å lære et yrke.

Heinz Krieg sammen med norske og svenske kolleger.

— Hva er grunnen til denne økingen?

Narkotikaprofeter som Tim O'Leary preker at stoff utvider bevisstheten, frigjør skapende krefter, fremmer personlighetsutviklingen, at det ikke er farligere enn å røke og drikke, osv. Ofte er stoffmisbruket en protest mot de voksne, som selv tar seg alle friheter, eller en flukt fra effektivitetsjaget i vår egen tid.

— Hva kan foreldre gjøre for å forebygge?

Ta seg tid med de unge og lytte til dem, også når deres oppfatninger er uforståelige. Det er viktig å være ærlig om de vanskeligheter en selv har å sloss med, uten å være redd for å miste sin autoritet. Tvert imot merker en at et tillitsforhold skapes på et dypere plan. Da vi spurte vår datter hvilke råd vi skulle gi foreldre hvis barn har narkotika-problemer, svarte hun: «Si til dem at de aldri må slutte å være glade i sine barn.»

— Hva med Berlins sikkerhet i lys av forhandlingene som pågår mellom DDR og Forbundsrepublikken?

Vi må jo alltid være på vakt. Student- og elevopprøret har ført til en del usikkerhet.

Selv ser jeg øst-avtalene som et nødvendig politisk initiativ. Hvor inderlig jeg enn ønsker tysk

gjenforening, så er den ikke meget sannsynlig i de neste tiår. Vi må føre en realistisk politikk.

Jeg har tenkt meget på hvordan vi kan gjøre det beste ut av situasjonen. Noe av det viktigste er at det blir mulig å reise til DDR igjen og ta opp den direkte kontakt med menneskene der. I det ser jeg en oppmuntring for dem og en utfordring for oss til å skape et bedre demokrati.

Da vi før muren ble bygget viste Moralsk Opprustnings skuespill og filmer i Vest-Berlin, kom hundrevis av mennesker fra alle hjørner av DDR for å se dem. Disse kontaktene består fermdeles. Jeg vet f. eks. om en mann som har bygget et sterkt team i sin landsby. På grunn av den livskvalitet de representerer, har de forbløffet selv de kommunistiske funksjonærene. Jeg glemmer ikke hva en av dem som kom til skuespillene sa til meg: «For Guds skyld arbeid videre. Dette er vårt eneste håp.»

— Hvorfor er du kommet til Norge?

For sammen med norske lærere å tenke gjennom hva vi kan gjøre for å overvinne krisen på utdannelsessektoren. Vi i Berlin føler oss som på en øy, og trenger kontakten med andre land. Vi er taknemnlige for den støtten vi har fått, og trenger den også i fremtiden.

Lesotho

I den afrikanske staten Lesotho, tidligere Basutoland, ble det holdt en ukes konferanse for Moralsk Opprustning i begynnelsen av januar. Blant de over hundre deltakerne fra alle deler av det sydlige Afrika som var samlet i en av bygningene ved universitetet i Lesotho, gjorde Swasilands delegasjon seg sterkest gjeldende, med atten medlemmer. Universitetet er det viktigste undervisningssentret for statene Botswana, Lesotho og Swaziland.

Konferansens høydepunkt var en forestilling av Peter Howards skuespill «Diktatorens kappe», som kom til Lesotho på invitasjon fra statsministeren, Chief Leabua Jonathan. Sorte og hvite skuespillere fra republikken Sør-Afrika fremførte stykket for flere enn 800 fra statsforvaltningen og deres familier i det katolske samfunnshuset i Maseru den 7. januar. Publikum fulgte intenst med i handlingen, som er aktuell for denne delen av Afrika. Stykket viser en situasjon som kan oppstå når diktatoren i et land dør og nye krefter skal enes om sine fremgangsmåter. Forestillingen ble arrangert av formannen for statstjenestemennenes organisasjon og av regjeringens informasjonskontor. Styreformannen ved universitetet ønsket sørafrikanerne velkommen.

Etter teppefall talte en av de fremste lederne for afrikanerne i Sør-Afrika, dr. William Nkomo, som nå er valgt til president for Det sør-afrikanske institutt for rasespørsmål. Nkomo omtalte visse håpefulle tegn til forsoning som nå fant sted i Lesotho, og sa at dette landet kunne bli et mønster for resten av Afrika og verden på hvordan mennesker kan leve sammen som Guds barn.

Lesotho radio ga daglige rapporter fra konferansen, samt et 15 minutters intervju med dr. Nkomo om MRAs historie og målsetting.

William Nkomo

Dr. William Nkomo, afrikansk leder fra Pretoria, er valgt til president for Det sør-afrikanske institutt for rasespørsmål, og blir dermed den første afrikaner i denne stillingen. Under overskriften «Alle de sortes far» skrev avisen *Rand Daily Mail* en lederartikkel om dr. Nkomo etter valget.

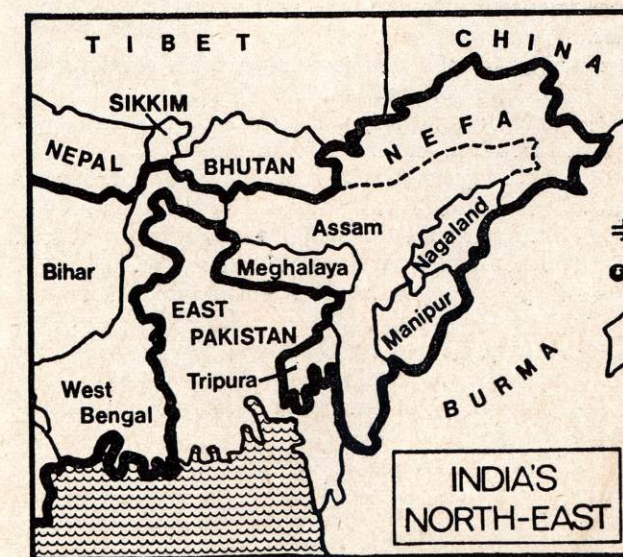
Innbydelsens forside (L. Segerstråle).

Fem svaner

En originaltegning av arkitekten Le Corbusier og en av den svenske kunstner Albert Engström var blant de mange kunstverk som ble solgt på en utstilling i Göteborg ved nyttårsskiftet. Inntekten gikk til MRAs sentrum i Panchgani i India, og til flyktninger fra Bangla Desh, som på det tidspunkt var kommet over grensen til delstaten Meghalaya. Denne lille delstaten fikk 1 million flyktninger å ta vare på. Delstaten Meghalaya er kjent fra tidligere artikler i NY VERDEN.

Det ble solgt malerier, tegninger og vevde tepper for over 40.000 norske kroner i Göteborg. Flere norske kunstnere hadde gitt sitt bidrag til utstillingen, blant dem tekstilkunstneren Molle Cecilie Major, som fikk rosende omtale i Göteborgspresen for sitt vakre teppe.

Innbydelsen som ble sendt ut i forbindelse med utstillingen hadde som forside «De fem svaner» av den finske maleren Lennart Segerstråle, et symbol på de fem nordiske lands innsats for å gi, hjelpe og ta omsorg for den verden vi lever i. Som motto for arrangementet var valgt «Se til at ikke alle godhetens veier blir stengt» (Solsjenitsyn).

Islandsk TV

viste Peter Howards
Happy Deathday
14. februar

EN SCENE FRA FILMEN:

«Jeg hater ikke deg, morfar,» sier
Jetta (Yvonne Antrobus) til Josh.
«Det er bare det at avstanden mel-
lom gamle og unge virker så stor
nå for tiden.»

Fri fra morfinen — Brev fra København

For en uke siden døde far, 88 år gammel. Han ønsket å dø, for han var trett, og hjertet var svakt. I 25 år hadde han vært fri fra morfinen, til tross for at han daglig gjennom åtte år måtte gi mor sterke piller som ketogen o.l. da hun hadde helvetesild.

Hver gang han leste om unge narkomane som ikke kunne helbredes, var han fortvilet. Han mente det fantes en langt hurtigere kur enn den som ble brukt på dem. Han syntes forhandlerne ikke ble straffet hardt nok. «Dette er jo verre enn mord, det er masse-mord!»

Far ble selv avhengig av morfin etter en stor operasjon, og etter å ha brukt smertestillende midler i flere år før operasjonen. Jeg spurte ham om jeg kunne bruke hans erfaring og fortelle hans historie, hvis det kunne hjelpe noen. Det ga han tilatelse til. For et par uker siden uttrykte han at han var lei for at han ikke selv hadde kunnet gjøre det.

Før jeg forteller vil jeg prøve å konsentrere noen erfaringer som jeg selv har gjort:

— Aldri, aldri gi opp. Ha stadig tro på at pasienten kan helbredes.

— Fortell pasienten at alle er klar over situasjonen.

— En av familien som har mulighet for å oppgi sitt arbeid — selv om det koster, bør bli i hjemmet.

— Å gi pasienten noe å kjempe for utenfor seg selv.

— Å gi pasienten en kjærlighet som overgår all forstand, og som bare Gud kan inngi.

— Å ha tro på at Gud, som kan flytte fjell, også kan klare dette.

— Hver dag få ledelse fra Gud om neste skritt. Adlyde. Samarbeide med legene.

— Absolutt ingen sentimentalitet. Autoritet.

Mor og jeg kjempet for far, men alt så håpløst

ut. Selv fikk jeg den tanke å oppgi midlertidig det arbeide jeg var så glad i. Dessuten fikk jeg den klare tanke at jeg skulle slutte med å drikke alkohol og vin. Og jeg husker som det var igår at jeg var i Sverige, dypt fortvilet og med en fæl høyfeber. Tanken kom: Reis hjem og fortell far at alle vet om at han er morfinist. Det turde jeg ikke, men likevel ba jeg om at høyfeberen skulle gå over, som et tegn, hvis det var riktig. En times tid etter var høyfeberen vekk. Jeg reiste hjem, og samlet mot til å snakke med far, som først nektet. Kort tid etter ba jeg en lege avlegge far et besøk. På det tidspunkt var det ikke mulig å få kontakt med far, han tok ustanselig sprøyter. Man fikk følelsen av at han var i kamp med selve djevelen. Hva legen og far snakket sammen om, vet jeg ikke, men den legen hadde selv vært narkoman. Og på grunn av dette, og ved Guds og trofaste venner i Moralsk Opprustnings hjelp, ble far reddet. Kort tid etter erklærte han at han ville legges inn på «Brinken», åpen avdeling uten «nedtrapping». Far har fortalt meg hvor redselsfullt det var. Men nettopp denne kuren gjorde at han aldri falt tilbake — den erfaringen var dyrekjøpt. Hva mor betydde for ham da han kom tilbake, kan ikke beskrives. Hennes kjærlighet var så sterk. Far ba om at all morfin skulle fjernes fra hjemmet, og hvis han noen sinne ba om noe og hun ga ham det, ville han «slå henne ihjel». Han sa om og om igjen at han skulle ønske alle narkomane ville prøve den harde metoden, og så drikke tonnevis av sterk kaffe døgnet rundt — det var den beste kuren!

Presten som besøkte ham på sykehuset uten å ane at han ville dø noen timer senere, fortalte hvordan han hørte fra den svake mannen da han skulle gå: «Guds Fred», og da han sto i døren: «... som overgår all forstand.»

Gerda Ipsen.

En sal fullstappet med lærerstudenter på Eik etter en forestilling av «Stigen».

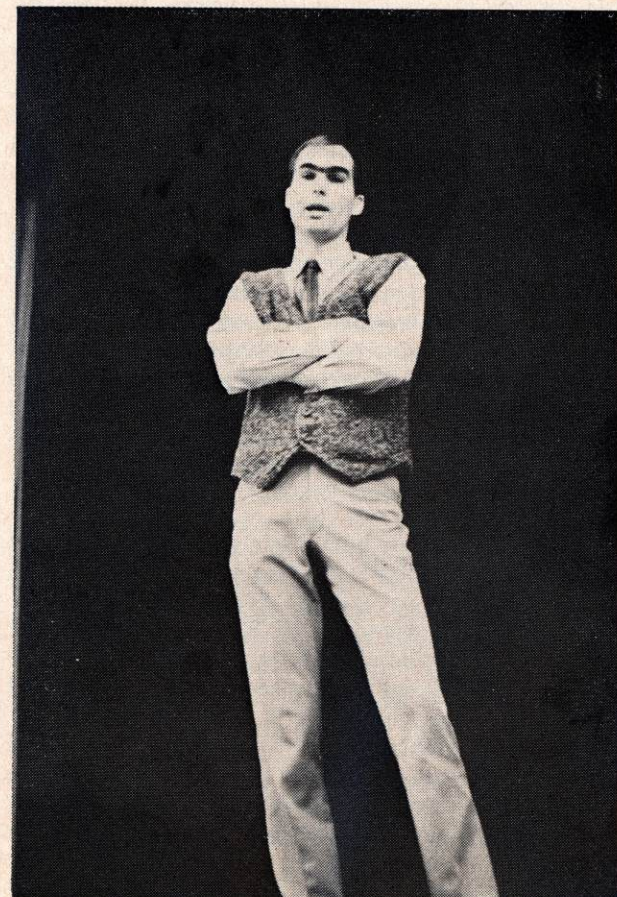
Eik lærerskole

MRAs oppsøkende teater med «Stigen» av Peter Howard har besøkt lærerskole nummer to i løpet av kort tid. Den 24. februar oppføres stykket i Røa Menighetshus og kirken i Asker står for en forestilling 3. mars. Deretter går turen til Karlstad, hvor «Stigen» skal oppføres i byens teater den 11. mars.

Stigen i aksjon på Eik. Foto: Tellef Lie-Andreasen.

Formannen for elevsamfunnet «Else», Arne Slagsvold, ønsker velkommen. Foto: Tellef Lie-Andreasen.

Notater fra Sverige

Av Einar Engebretsen

«Hun het Nilsson til etternavn, var alltid best i klassen og betraktet Gud som en avslørt julenisse, noe ganske diffust som aldri diskutertes hjemme. Hun gikk aldri på søndagsskolen, aldri i kirken. Ikke engang på første advent eller julaften. Hun blåste en lang marsj i å konfirmeres. Klokke og sølv-armbånd hadde hun jo allerede.»

Dette skriver den svenske *Vecko-Journalen* i en artikkel om Ylva Eggerhorn, født Nilsson. Ylva er blitt et begrep i Sverige med sine snau 21 år. *Vecko-Journalen* er bare ett av en serie tidsskrift og dagsaviser som har viet henne side opp og side ned med spalteplass. Hvorfor? Endel av svaret ligger i hva som er skjedd med Ylva siden hennes skoledager. *Vecko-Journalen* begynner sin artikkel slik:

«Hun er ung, hun er moderne. Og hun er troende. Som utilsiktet gjør henne ennå mere moderne. Det er blitt 'inne' å gå til bønnemøter istedet for diskotek, og tro på ekteskapet og troskap. Og lese Bibelen.»

Det er ikke bare Ylvas forvandling som interesserer pressen, men også at hun har vært på toppen av skjønnlitteraturens bestsellerliste med sine dikt. Hun har til nå solgt seks tusen bøker. Det er tall som får de mest «blaserte bokforleggere til å hoppe jamsis,» skriver en journalist.

Men selv ikke alt dette ville være nok for at Ylva skulle prege dagens overskrifter. Ylva er nemlig bare et lite eksempel på en tendens, noe som er under utvikling i Sverige. Tusener av unge er blitt grepet av en religiøs bølge. Mange er nå blitt trøtt på LSD-tripper, hasjroking, hippiefilosofi og politisk engasjement — de begynner å søke etter noe nytt. Det kan bare bli en bølge, men det kan også, med modent og modig lederskap, gi et nytt livsmønster til den svenske nasjon.

«Pornokongen er blitt frelst» var en halvsideoverskrift i *Kvällsposten*, Malmö. Tommy Båred, 35 år, var inntil nylig en av Stockholms pornokonger. Han kunne tjene opptil 20 000 norske kroner på en dag med sine aktiviteter — elleve pornoklubber, fem pornoforretninger, noen spilleklubber samt produksjon av pornofilmer.

Båred forteller selv at han begynte hver dag med et stort glass «Bloody Mary» og holdt det så gående med alkohol døgnet rundt. «Et helvetes liv,» sier Tommy. Men så traff en han gruppe mennesker som snudde opp ned på hans liv. Han stengte sine pornoklubber, sa adjø til «Bloody Mary» og ga sitt

liv til Gud. Nå driver han en antikvitetshandel og besøker fengslene for å forkynne evangeliet.

«Dette hadde ikke vært mulig for et år siden,» fortalte en svenske meg forleden — han refererte til en artikkelserie i *Svenska Dagbladet*. En rekke svenske personligheter er i den senere tid blitt intervjuet under overskriften «Eksperiment til tro». De er blitt slått opp på første side og har helt dominert kultursiden.

Det siste intervjuet var ikke med en svensk, men en finsk — den kjente frescomaleren Lennart Segerstråle. Hans markante ansikt preger *Svenska Dagbladets* førsteside. «Kristendommen er det sunneste og mest realistiske som eksisterer. Men det gjelder det hele og totale liv og ikke noe spesialområde. Alle kristne grupper som nøyer seg med noe mindre enn det absolutte, krymper i stedet for vokse,» sier Segerstråle.

At svenske boulevard-aviser, radikale aviser og konservative aviser er opptatt av en religiøs vekselvind i Sverige, er interessant. Men en generell vekkelse uten en ideologisk bevissthet (helhetssyn for samfunnet) og strategi vil ikke vinne de kraftsentre, de åndelige og moralske festninger i nasjonen som preger f. eks. kulturpolitikk og skolepolitikk. Samtidig med dette åndelige tøvær tilstrammes den diktatoriske linje i skolebok-politikken, hvis historiesyn og samfunnssyn preges av en stadig voksende Marx og en avtagende Kristus.

Det finnes ingen motsetning mellom personlig vekkelse og politisk engasjement, tvert imot. De bør henge sammen. Dette er noe en prest i Stockholm har endel å si om. Han har sagt det i form av en bok som i disse dager er kommet ut på Verbum Studiebokforlag. Det er den svenske statskirkeforlag, som har et av Sveriges mest utbygde studie-sirkelnett. Boken er på 140 sider og er redigert og skrevet av Claes Robach. Den heter «Det nye mennesket». Robach setter den personlige forvandling i forhold til næringslivet, til U- og I-landproblematikken. Et kapittel heter «Det nye mennesket og familien», et annet Moralsk Opprustning og Kirken», derpå følger «Moralsk Opprustning og politikken» og avsluttende kapittel er «Guds ledelse».

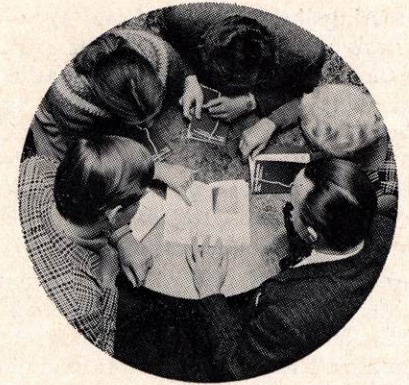
Det skjer ting i Sverige i dag som går på tvers av den generelle utvikling vi har sett der de senere årene.

Den svenske kirkes studiebokforlag utgir „Det nye mennesket“

Anmeldt av E. F. Richard Cedergrén

Man kan like eller mislike Moralsk Opprustning, men en ting er sikkert: Det er kommet for å bli. Ekspansjonen er et bevis for det. Det er virksomt i alle verdensdeler og en faktor å regne med i internasjonale forhold. Det er naturlig at Moralsk Opprustning gjøres til gjenstand for et uhildet og objektivt studium, i likhet med andre foreteelser i dagens verden.

Den nye människan, en studiebok om Moralsk opprustning, som utgis av Verbum/Studiebokforlaget, er et godt grunnlag for et slikt studium. Den gir en objektiv og variert fremstilling av hva Moralsk Opprustning vil, og hvor det står i forhold til en rekke spørsmål som er av betydning for individ og samfunn. Med det utgangspunkt at en forandring av mennesket er mulig, at man kan bli et nytt menneske, belyser boken hva dette innebærer for fami-

lie og oppdragelse, næringslivets og arbeidsmarkedets forhold, for løsningen av minoritetsproblemer, og vårt ansvar for de såkalte U-land.

Denne synsmåten, som er solid grunnet på Jesu og Det nye testaments lære, stemmer også med de nyeste resultatene innen psykologisk forskning.

De psykologiske terminologier forekommer ikke i boken. «Den nye människan», som gir konkrete eksempler på forandring i mennesker, en forandring av deres handlemåte som leder til en grunnleggende forandring av den personlige holdning, med en følgende innvirkning på samfunnsstrukturen. Det interessante og oppmuntrende, og utfordrende, ved Moralsk Opprustnings program er at det viser at en slik holdningsforandring akseptert av mange mennesker og praktisert konsekvent, er en forandrende kraft i samfunnet.

Her er bokens dokumentariske stoff av meget stor betydning. Det dreier seg ikke bare om fascinerende personlige erfaringer, men om mønstre, modeller, som er anvendelige på en rekke områder. Moralsk Opprustnings styrke ligger i at det ikke i første rekke befatter seg med skrivebordskonstruksjoner av problemløsninger men bygger på menneskers konkrete erfaringer i betydelig omfang, på mange områder, med de mest ulike miljøer, bakgrunner og forhold. Dette har Claes Robach tatt fortjenstfullt vare på under redigeringen av boken, ved å la menneskers faktiske erfaringer komme til orde. Selv står han for kapitlet om Moralsk Opprustnings bakgrunn og hovedtanker. Det nye men-

Forts. neste side

Claes Robach (red)
Den nya människan
En studiebok med studieplan om Moralsk opprustning

Ger Moralsk opprustnings syn på en rad frågor hos individen och i samhället, bl a familjen, förhållandet arbetsgivare-anställda, minoritetsproblem och vårt förhållande till den tredje världen.
ca 30:- exkl moms

verbum
STUDIEBOKFÖRLAGET

en SKS-bok-verbum

I den svenske kirkes . . .

Forts. fra side 11

nesket i næringslivet, Guds ledelse, og — sammen med sin hustru — Det nye menneske i familien. Bror Jonzon behandler Det nye menneske i U-land og I-land, samt Moralsk Opprustning og kirken. Hans redegjørelse for dette arbeidets virkning blant de 15.000 kasteløse i Ny Dehli slum leder tanken til Gunnar Myrdals uttalelse i fredspristalen i 1970, om at «uten en større grad av sosial disiplin kan hurtige og varige fremskritt ikke oppnås.»

I et innholdslandet kapittel skriver Gunnar Wieselgren om Moralsk Opprustning og politikken. Spenning, aktuell og politisk håp-givende er skildringen av Stanley Nichols-Roys utvikling. Som partisekretær for det separatistiske fjellfolkets parti i delstaten Assam i Nordøst-India fikk han et nytt syn på hvordan dette minoritetsproblemet kunne løses, gjennom kontakten med Moralsk Opprustning.

Avspenningen i et annet konfliktområde med minoritetsproblem, Syd-Tyrol, skildres av den katolske journalisten Fred Ladenius. Til slutt skal nevnes at den finske forfatterinnen Viola Renvall gir en livfull skildring av Moralsk Opprustnings europeiske sentrum i Caux.

Studieboken er vel gjennomarbeidet og gir rikelige angivelser om litteratur og hjelpemiddel til dybere studium. Dette studiemateriale bør kunne bli underlag for verdifulle studiesirkler for mennesker som er interessert i dagens store debattspørsmål, revolusjonær vold, den sosiale revolusjonen, industriens målsetting, kirkens relevans, osv. Materialet gjør ikke krav på å presentere noe endelig svar, men er en presentasjon av fakta og søken etter nye retningslinjer. Det er velgjørende fritt for polemikk. Jakob Palmes beryktede pamflett «Varning för MRA» behandles ikke i teksten, men i en liten fotnote. Rektor for Sveriges kirkelige studieforbund, Ottar Ottersen, påpeker i et forord til studie-boken at Moralsk Opprustnings virksomhet utsettes for en bevisst mørklegging på visse hold. På et punkt bekreftes en bevisst mørklegging i svensk presse: Sjefredaktøren i en nå nedlagt dagsavis i Stockholm forbød publisering av nyheter om Moralsk Opprustning. Ottersen erklærer i sitt forord at han og Kirkens studieforbund mener at det står dem fritt å publisere stoff om denne moderne kristne vekkellesbevegelse, som alt har gjort en bemerkelsesverdig innsats i Nordens åndelige liv. Gjennom sin stillingtagen har Ottersen slått vakt om presse- og ytringsfriheten og styrket respekten for demokratiske grunnvurderinger i dette land.

klippet

I två licenciatahandlingar från Pedagogiska institutionen i Uppsala behandlas ungdomskriminaliteten. Undersökningarna ger klart besked om vikten av de två grundläggande villkoren för den s.k. socialisationen eller barnuppfostran, nämligen för det första den känslomässiga värmen i hemmet och för det andra fasthet och konsekvens i normpåverkan.

Uppsala Nya tidning, 14. desember 1971

Jeg var i årenes løp etter hvert kommet fram til en konklusjon som nesten er blitt en av de store tros- artikler for meg. Jeg trodde fullt og fast at menneskene er sin egen verste fiende — at de selv er flue- ne i sin egen salve. Det finnes utvilsomt skurker i den vide verden omkring oss, men for meg synes det å være et mystisk og signifikant avhengighetsfor- hold mellom dem og de alvorligste feil og mangler ved oss selv og vår holdning til livet. Det er nesten som om skurken i den ytre verden er en slags sia- mesisk tvillingbror av alt som er galt i oss selv. Et- ter årelang grubling over disse tingene i fengsel og fangeleire, var jeg overbevist om at det eneste sikre middel mot skurkene i livet var at vi selv først kvit- tet oss med skurken i vårt eget individuelle og kollek- tive liv og miljø. Hvis vi kunne greie opp med våre egne feil og mangler, tror jeg verden til slutt stort sett ville greie seg selv — eller iallfall atskillig bedre.

Laurens van der Post i «I NYMÄNENS TEGN».

Den moraliska fråga som kvarstår är inte huruvida barn och ungdom «bör» dricka alkohol när de nu getts ökad praktisk möjlighet därtill — oavsett vad vuxenvärld och skola säger kommer i detta läge de flesta tonåringar att dricka ibland, och tiotusentals särskilt sårbara att göra det alltför ofta och alltför mycket.

Den egentliga frågan är i stället om och i så fall vilka inskränkningar i sin egen alkoholfrihet och be- kvämlighet som de vuxna vill acceptera . . .

Dagens Nyheter 21. januar 1972.

Kort nytt

INDIA

Tjue representanter for forskjellige fjellstammer i grenseområdet mellom India, Burma, Bangla Desh og Kina tok del i en konferanse ved MRAs asiatiske sentrum Panchgani i januar. Disse stammene er mi- noritetsgrupper som på mange måter står i samme forhold til de større statene omkring som Bangla Desh gjorde til Vest-Pakistan.

WESTMINSTER

I løpet av de senere årene har 2.000 prester begynt å besøke Westminster Theatre fast, og oppmuntre sine menighetslemmer til å gjøre det samme. Tolv hundre skoler har sendt grupper til forestillin- ger ved teatret, mens tretten hundre borgermestre og lokale ledere har kommet med en henstilling om at filmene som produseres ved teatret skal vises på TV.

AUSTRALIA

En ny ukeavis i Australia, *The National Times*, konkluderer en 2200 ords artikkel i sitt januarnum- mer med at det er sterk interesse for MRA i Papua- Ny Guinea. Avisen tar for seg MRAs arbeide i Austral-Asia og Stillehavsområdet. Avisen nevner bl. a. anmodninger fra 21 parlamentsmedlemmer i Papua-Ny Guinea om at filmen *Frihet* skal vises over hele landet før frigjøringen. Avisen hevder at MRA regner med å bli en avgjørende faktor «bak kulissene» i Asia.

RUHR, VEST-TYSKLAND

Gruvearbeidere, politikere, prester og studenter har tatt initiativet til en større konferanse i industri- byen Essen den 18. mars. Det regnes med flere skandinaviske deltakere.

OXFORD

En internasjonal konferanse for studenter holdes i Sommerville College, Oxford, fra 25. til 28. mars 1972. Norske delegerte er ventet. Etter konferan- sen vil man danne aksjonsgrupper som skal stu- dere og ta del i Moralsk Opprustnings arbeid i for- skjellige deler av Storbritannia.

TYSKLAND

I Bad Gandersheim syd for Hannover fant det sted en konferanse for «teologer og legmenn av alle be- kjennelser» fra den 10. til den 13. januar i år.

Initiativet utgikk fra en gruppe tyske prester. Deltakere kom fra England, Norge og Sverige. Fra tysk side kom både eldre og yngre prester. En dia- log oppsto som slo bro over generasjonskløften. En ung prest ba de eldre om tilgivelse for sin kyniske holdning til dem. «Jeg har ikke ventet meg noe fra de eldre,» sa han. «Her har jeg oppdaget hva de har å gi, og at det er kriminelt ikke å dra nytte av deres erfaringer.»

MONTREAL, KANADA

De fransk-talende radio- og TV-stasjonene ved Ca- nadian Broadcasting Corporation sendte program om Moralsk Opprustning i begynnelsen av januar. En franskmann og en sveitser besvarte spørsmål om MRA i det mest populære programmet på Mon- treal radio, et to timers såkalt «åpent» program som når hele provinsen Quebec. Fru Irene Laure, tidligere generalsekretær for Franske Sosialistkvinn- er ble intervjuet i 20 minutter i TVs søndag etter- middagsprogram «Femte dimensjon». Utdrag av filmer om Caux og Moralsk Opprustning ble vist som bakgrunn for hennes historie.

For kr. 30,- kan De holde
Dem underrettet hele året
om Moralsk Opprustnings
verdensomspennede arbeid.

NY VERDEN

Sophus Lies gate 5

Oslo 2

Postgirokonto 125 79

For studenter og skoleung-
dom: kr. 15,- pr år.

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

**A
S SABA**

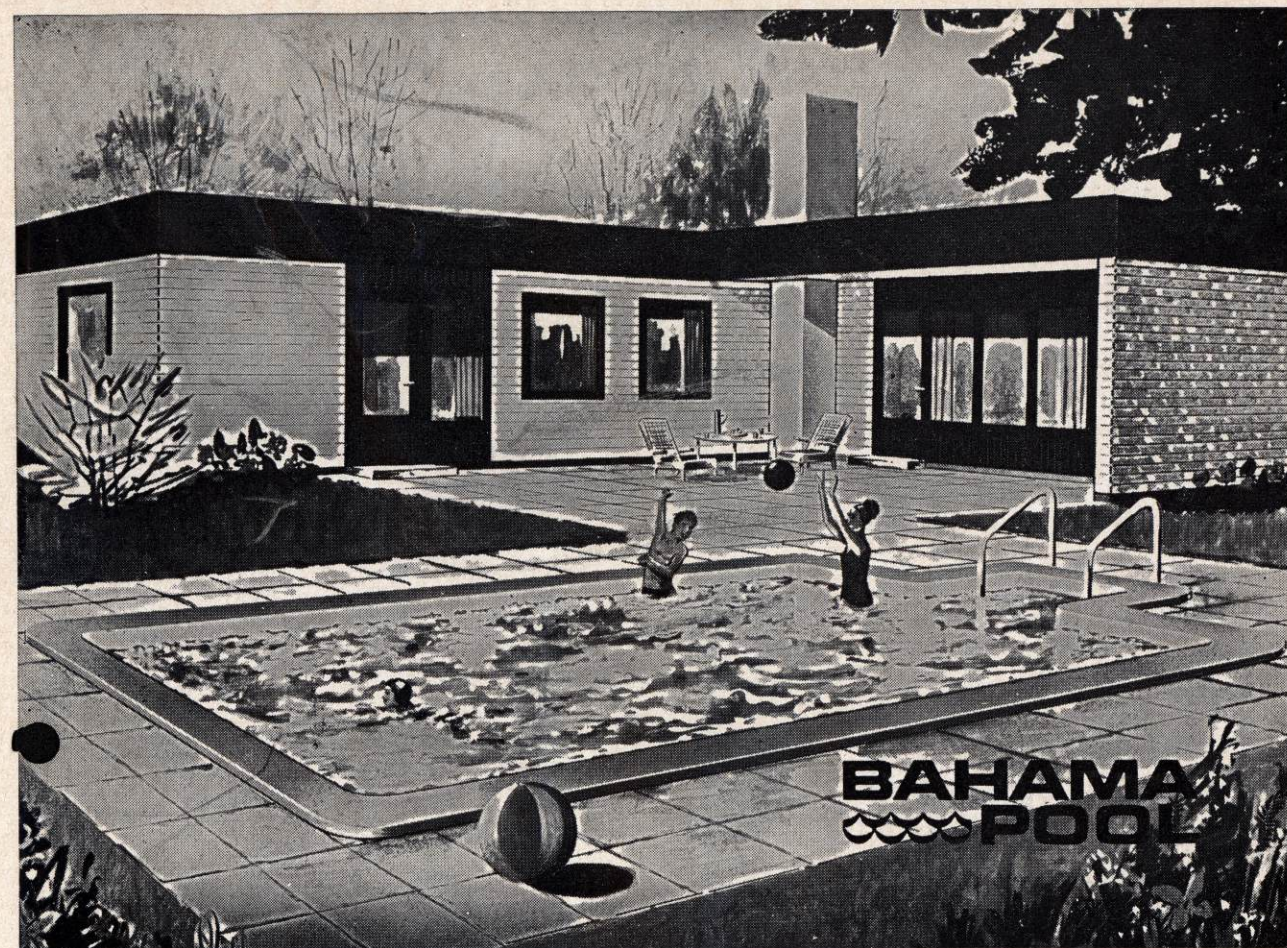
Advokatfirmaet

Torkildsen & Torkildsen

EIENDOMSAVDELING A.S

EIENDOMSAVDELING — FINANSIERING
FORVALTNING

Grensen 3, Oslo 1 — Tlf * 33 05 51 — * 33 08 40

Exklusiv swimmingpool i glasfiberarmerad plast (6—8 mm vägg tjocklek)

13.800:-

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:— kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS